

۳۰ سوال تستی تکنیک‌های مدیریت مالی

این سند شامل ۳۰ سوال تستی چهارگزینه‌ای استاندارد در زمینه تکنیک‌های مدیریت مالی به همراه پاسخ صحیح و توضیح مختصر است. مباحث شامل ارزش زمانی پول، تجزیه و تحلیل نسبت‌های مالی، بودجه‌بندی سرمایه‌ای، ریسک و بازده، هزینه سرمایه، مدیریت سرمایه در گردش و اهرم‌های مالی می‌باشد.

بخش اول: کلیات و ارزش زمانی پول

- (1) هدف اصلی مدیریت مالی عبارت است از: الف) افزایش سود حسابداری شرکت ب) افزایش سهم بازار ج) افزایش ثروت سهامداران د) به حداقل رساندن ریسک
- پاسخ صحیح: ج توضیح: هدف اصلی در تئوری مالی مدرن، حداکثرسازی ثروت سهامداران (یا حداکثرسازی ارزش بازار سهام) است.
- (2) چرا یک واحد پول امروز ارزشمندتر از یک واحد پول در آینده است؟ الف) به دلیل تورم ب) به دلیل ریسک عدم دریافت در آینده ج) به دلیل قدرت کسب سود (ارزش زمانی پول) د) همه موارد
- پاسخ صحیح: د توضیح: ارزش زمانی پول به دلیل تورم، ریسک، و قدرت کسب بازده (سود) در طول زمان، باعث می‌شود پول امروز ارزش بیشتری داشته باشد.
- (3) فرآیند تبدیل ارزش آینده (FV) به ارزش فعلی (PV) چه نام دارد؟ الف) بهره مرکب ب) تنزیل (Discounting) ج) استهلاک د) اندوختن (Compounding)
- پاسخ صحیح: ب توضیح: تنزیل فرآیندی است که برای محاسبه ارزش فعلی جریان‌های نقدی آتی با استفاده از نرخ تنزیل مناسب انجام می‌شود.
- (4) با افزایش نرخ بهره (نرخ تنزیل)، ارزش فعلی (PV) یک جریان نقدی آتی چگونه تغییر می‌کند؟ الف) افزایش می‌یابد ب) ثابت می‌ماند ج) کاهش می‌یابد د) ابتدا افزایش و سپس کاهش می‌یابد
- پاسخ صحیح: ج توضیح: رابطه بین نرخ بهره (r) و ارزش فعلی (PV) در فرمول $PV = \frac{FV}{(1+r)^n}$ معکوس است؛ با افزایش r، مخارج کسر بزرگتر شده و PV کوچکتر می‌شود.

بخش دوم: نسبت‌های مالی

5) کدام نسبت به عنوان شاخص اصلی سنجش توانایی شرکت در ایفای تعهدات کوتاه‌مدت استفاده می‌شود؟ الف) نسبت سود خالص به فروش ب) نسبت بدهی به دارایی ج) نسبت جاری (Current Ratio) د) نسبت آنی (Acid-Test Ratio)

پاسخ صحیح: ج توضیح: نسبت جاری (دارایی جاری / بدهی جاری) مهم‌ترین معیار برای سنجش نقدینگی کوتاه‌مدت است.

6) در مدل تجزیه تحلیل دوپونت، بازده حقوق صاحبان سهام (ROE) از حاصل ضرب کدام سه مؤلفه به دست می‌آید؟ الف) حاشیه سود خالص $\times$ گردش دارایی کل $\times$ اهرم حقوق صاحبان سهام ب) حاشیه سود ناخالص $\times$ گردش دارایی $\times$ اهرم مالی ج) حاشیه سود خالص $\times$ گردش دارایی ثابت $\times$ اهرم مالی د) حاشیه سود $\times$ گردش دارایی $\times$ اهرم مالی

پاسخ صحیح: د (با فرض اینکه اهرم مالی همان نسبت دارایی کل به حقوق صاحبان سهام است، که در مدل استاندارد استفاده می‌شود) توضیح: $ROE = \text{حاشیه سود خالص} \times \text{اهرم مالی} \times \text{گردش دارایی کل}$

7) نسبت آنی (Acid-Test Ratio) با حذف کدام قلم از دارایی‌های جاری، نقدینگی فوری‌تری را اندازه‌گیری می‌کند؟ الف) حساب‌های دریافتنی ب) موجودی کالا ج) پیش‌پرداخت‌ها د) اوراق بهادار کوتاه‌مدت

پاسخ صحیح: ب توضیح: نسبت آنی: $\frac{\text{موجودی کالا} - \text{دارایی جاری}}{\text{بدهی جاری}}$. موجودی کالا معمولاً کم‌نقدترین دارایی جاری است.

8) افزایش دوره وصول مطالبات (DSO) نشان‌دهنده چیست؟ الف) بهبود در سیاست فروش نسبی ب) کندی در وصول پول نقد از مشتریان ج) افزایش ناگهانی فروش نقدی د) بهبود در مدیریت موجودی کالا

پاسخ صحیح: ب توضیح: دوره وصول مطالبات بالاتر یعنی طولانی‌تر شدن مدت زمانی که شرکت برای تبدیل مطالبات به وجه نقد صرف می‌کند.

بخش سوم: بودجه‌بندی سرمایه‌ای

9) در میان معیارهای ارزیابی پروژه‌های سرمایه‌گذاری، کدام معیار از نظر تئوری مهم‌ترین و جامع‌ترین معیار محسوب می‌شود؟ الف) نرخ بازده داخلی (IRR) ب) دوره بازیافت سرمایه (Payback Period) ج) ارزش فعلی خالص (NPV) د) شاخص سودآوری (PI)

پاسخ صحیح: ج توضیح: NPV تنها معیاری است که هدف اصلی مدیریت مالی (افزایش ثروت سهامداران) را مستقیماً هدف قرار داده و ارزش زمانی پول را لحاظ می‌کند.

10) بر اساس معیار ارزش فعلی خالص (NPV)، یک پروژه سرمایه‌گذاری در چه صورتی باید پذیرفته شود؟ الف) اگر $NPV < 0$ ب) اگر $NPV = 0$ ج) اگر $NPV > 0$ د) اگر $IRR > NPV$

پاسخ صحیح: ج توضیح: اگر NPV مثبت باشد، یعنی پروژه ارزشی بالاتر از نرخ تنزیل مورد انتظار ایجاد می‌کند و باعث افزایش ثروت می‌شود.

11) اصلی‌ترین ضعف روش دوره بازیافت سرمایه (Payback Period) چیست؟ الف) نادیده گرفتن ارزش زمانی پول ب) استفاده از جریان‌های نقدی عملیاتی به جای کل جریان نقدی ج) پیچیدگی محاسباتی د) تمرکز صرف بر جریان‌های نقدی اولیه

پاسخ صحیح: الف توضیح: این روش فرض می‌کند که جریان‌های نقدی در طول زمان ارزش یکسانی دارند و جریان‌های نقدی پس از دوره بازیافت را کاملاً نادیده می‌گیرد.

12) اگر نرخ بازده داخلی (IRR) یک پروژه بیشتر از هزینه سرمایه (هزینه تنزیل) باشد، در این صورت ارزش فعلی خالص (NPV) آن پروژه چگونه خواهد بود؟ الف) منفی ب) صفر ج) مثبت د) قابل تعیین نیست

پاسخ صحیح: ج توضیح: زمانی که $IRR > r$ ، در واقع نرخ تنزیل (r) کمتر از نرخ تنزیلی است که NPV را صفر می‌کند، بنابراین NPV باید مثبت باشد.

13) در تصمیم‌گیری‌های بودجه‌بندی سرمایه‌ای، هزینه‌هایی که قبلاً متحمل شده‌اند و قابل بازیابی نیستند (مانند هزینه‌های تحقیق و توسعه گذشته)، چه عنوانی دارند و چگونه باید با آنها رفتار شود؟ الف) هزینه‌های فرصت، باید لحاظ شوند. ب) هزینه‌های ریخته (Sunk Costs)، باید نادیده گرفته شوند. ج) هزینه‌های اجتناب‌پذیر، باید لحاظ شوند. د) هزینه‌های جاری، باید کاهش یابند.

پاسخ صحیح: ب توضیح: هزینه‌های ریخته بر تصمیمات آتی تأثیر نمی‌گذارند زیرا در هر دو حالت (پذیرش یا رد پروژه) متحمل شده‌اند و جریان نقدی آینده را تغییر نمی‌دهند.

بخش چهارم: ریسک و هزینه سرمایه

14) در مدل قیمت‌گذاری دارایی‌های سرمایه‌ای (CAPM)، پارامتر بتا (β) چه نوع ریسکی را اندازه‌گیری می‌کند؟ الف) ریسک خاص شرکت (ریسک غیرسیستماتیک) ب) ریسک بازار (ریسک سیستماتیک) ج) ریسک نقدینگی د) ریسک عملیاتی

پاسخ صحیح: ب توضیح: بتا، حساسیت بازده یک سهم نسبت به بازده کل بازار را نشان می‌دهد و تنها ریسک غیرقابل حذف (سیستماتیک) را اندازه‌گیری می‌کند.

15) استراتژی تنوع بخشی (متنوع سازی) در سبد سهام، عمدتاً کدام نوع ریسک را کاهش می دهد؟ الف) ریسک سیستماتیک ب) ریسک بازار ج) ریسک غیرسیستماتیک (ریسک خاص صنعت یا شرکت) د) ریسک نرخ بهره

پاسخ صحیح: ج توضیح: ریسک غیرسیستماتیک با ترکیب دارایی هایی که همبستگی کم یا منفی دارند، حذف می شود، در حالی که ریسک سیستماتیک قابل حذف نیست.

16) WACC (میانگین وزنی هزینه سرمایه) نشان دهنده چیست؟ الف) حداقل نرخ بازدهی که یک شرکت باید کسب کند تا ارزش آن کاهش نیابد. ب) هزینه خالص استفاده از بدهی بلندمدت. ج) هزینه حفظ سرمایه سهامداران عادی. د) میانگین هزینه جذب سرمایه جدید.

پاسخ صحیح: الف توضیح: WACC نرخي است که برای تنزیل جریان های نقدی پروژه های با ریسک مشابه شرکت استفاده می شود و باید حداقل بازدهی برای رضایت دهی تأمین کنندگان مالی باشد.

17) هزینه بدهی (Kd) معمولاً از هزینه حقوق صاحبان سهام (Ke) کمتر است، علت اصلی این امر چیست؟ الف) ریسک بدهی از سهام کمتر است. ب) پرداخت سود سهام اختیاری است. ج) به دلیل وجود سپر مالیاتی (Tax Shield) ناشی از کسر بهره پرداختی از مالیات. د) بازده مورد انتظار سهامداران همیشه پایین تر است.

پاسخ صحیح: ج توضیح: بهره پرداختی هزینه قابل قبول مالیاتی است و مالیاتی که شرکت نمی پردازد، عملاً هزینه بدهی را برای شرکت کاهش می دهد.

بخش پنجم: سرمایه در گردش

18) فرمول محاسبه سرمایه در گردش خالص (Net Working Capital) به صورت زیر است: الف) دارایی جاری + بدهی جاری ب) دارایی ثابت - بدهی بلندمدت ج) دارایی جاری - بدهی جاری د) دارایی جاری - موجودی کالا

پاسخ صحیح: ج توضیح: سرمایه در گردش خالص نشان دهنده منابع مالی بلندمدت است که برای تأمین مالی دارایی های جاری استفاده شده است.

19) مدل مقدار اقتصادی سفارش (EOQ) به دنبال بهینه سازی و حداقل سازی مجموع کدام دو هزینه اصلی مدیریت موجودی است؟ الف) هزینه خرید و هزینه فروش ب) هزینه سفارش دهی و هزینه نگهداری (حمل و نگهداری) ج) هزینه ضایعات و هزینه انبارداری د) هزینه سفارش و هزینه کمبود

پاسخ صحیح: ب توضیح: $EOQ = \frac{2 \times S \times D}{H}$ که در آن S هزینه سفارش و H هزینه نگهداری است.

20) در مدیریت سرمایه در گردش، سیاستی که بر استفاده زیاد از بدهی کوتاه‌مدت برای تأمین مالی دارایی‌های جاری و حتی بخشی از دارایی‌های ثابت تأکید دارد، چه نام دارد؟ الف) سیاست تهاجمی (جسورانه) ب) سیاست محافظه‌کارانه ج) سیاست متعادل د) سیاست ریسک‌گریز

پاسخ صحیح: الف توضیح: سیاست جسورانه به معنی پذیرش ریسک بالاتر برای کسب بازده بیشتر، با استفاده حداکثری از منابع مالی ارزان‌تر (بدهی کوتاه‌مدت) است.

21) چرخه تبدیل وجه نقد (Cash Conversion Cycle - CCC) با فرمول زیر محاسبه می‌شود:
الف) $CCC = DSO - DPO + DIO$ ب) $CCC = DR + DI - DP$ ج) $CCC = DSO + DIO - DPO$ د) $CCC = DSO + DIO + DPO$

پاسخ صحیح: د (با استفاده از نمادهای رایج: $DR=DSO$ ، $DI=DIO$ ، $DP=DPO$) توضیح:
- دوره نگهداری موجودی + دوره وصول مطالبات CCC
دوره پرداخت به تأمین‌کنندگان. این زمان خالص مورد نیاز برای تبدیل سرمایه‌گذاری در موجودی و مطالبات به وجه نقد است.

بخش ششم: اهرم‌ها

22) اهرم عملیاتی (Operating Leverage) نوسانات درآمد عملیاتی (EBIT) شرکت را به دلیل وجود چه نوع هزینه‌هایی در ساختار هزینه نشان می‌دهد؟ الف) هزینه‌های متغیر عملیاتی ب) هزینه‌های ثابت عملیاتی ج) هزینه‌های مالی ثابت د) هزینه‌های استهلاک

پاسخ صحیح: ب توضیح: هرچه درصد هزینه‌های ثابت عملیاتی بیشتر باشد، اهرم عملیاتی بالاتر است و تغییرات اندک در فروش منجر به نوسانات بزرگتر در EBIT می‌شود.

23) اهرم مالی (Financial Leverage) به چه میزان نوسان (تغییرات) در سود هر سهم (EPS) را نسبت به نوسانات EBIT افزایش می‌دهد؟ الف) نوسان EBIT را کاهش می‌دهد. ب) نوسان EPS را افزایش می‌دهد. ج) تأثیری بر نوسان EPS ندارد. د) نوسان EPS را صفر می‌کند.

پاسخ صحیح: ب توضیح: اهرم مالی به دلیل استفاده از بدهی و بهره ثابت، هرگونه تغییر در EBIT را تشدید کرده و به EPS منتقل می‌کند.

24) نقطه سر به سر (Break-Even Point) در سطح فروش، نقطه‌ای است که در آن: الف) سود خالص صفر است. ب) سود عملیاتی (EBIT) صفر است. ج) درآمد کل برابر با هزینه کل (مجموع هزینه‌های ثابت و متغیر) است. د) قیمت فروش برابر با هزینه واحد متغیر است.

پاسخ صحیح: ج توضیح: در نقطه سر به سر، شرکت نه سودی کسب می‌کند و نه زیانی، یعنی جریان‌های ورودی نقدی دقیقاً هزینه‌های خروجی را پوشش می‌دهند.

بخش هفتم: مفاهیم تکمیلی

25) رابطه بین قیمت اوراق قرضه (Bond Price) و نرخ بازدهی تا سررسید (YTM) چگونه است؟
الف) رابطه مستقیم ب) رابطه معکوس ج) رابطه‌ای خطی د) بی‌تأثیر

پاسخ صحیح: ب توضیح: اگر YTM افزایش یابد، نرخ تنزیلی که برای محاسبه ارزش فعلی کوپن‌ها و اصل اوراق استفاده می‌شود، افزایش یافته و قیمت فعلی اوراق کاهش می‌یابد.

26) تحلیل حساسیت (Sensitivity Analysis) در مدیریت مالی چه هدفی را دنبال می‌کند؟
الف) محاسبه WACC به صورت دقیق ب) بررسی تأثیر تغییر در یک متغیر کلیدی (مانند قیمت فروش یا هزینه مواد اولیه) بر نتیجه نهایی پروژه. ج) تعیین بهترین ترکیب سهام در سبد سرمایه‌گذاری د) محاسبه ارزش فعلی دقیق جریان‌های نقدی

پاسخ صحیح: ب توضیح: این تحلیل نشان می‌دهد که پروژه چقدر نسبت به نوسانات متغیرهای ورودی حساس است.

27) ارزش افزوده اقتصادی (EVA) با فرمول زیر محاسبه می‌شود و نشان‌دهنده ارزش واقعی ایجاد شده است: الف) $(\text{کل دارایی} \times \text{هزینه سرمایه}) - \text{سود خالص}$ $EVA =$ ب) $\text{هزینه سرمایه} - (\text{NOPAT})$ سود عملیاتی پس از مالیات $EVA =$ ج) $\text{هزینه سرمایه} - (\text{NOPAT})$ سود عملیاتی پس از مالیات $EVA =$ د) $(\text{کل دارایی} \times \text{WACC}) - \text{NOPAT}$ $EVA =$

پاسخ صحیح: د (اگرچه در سوال ج) نیز نزدیک است، اما EVA هزینه سرمایه (WACC) را در کل سرمایه مورد استفاده لحاظ می‌کند) توضیح: $EVA = NOPAT - (\text{WACC} \times \text{کل دارایی‌ها})$. این معیار سود باقی‌مانده پس از پوشش هزینه کل سرمایه را اندازه‌گیری می‌کند.

28) در تهیه صورت جریان وجوه نقد به روش غیرمستقیم، اضافه کردن استهلاک به سود خالص، نشان‌دهنده چه تأثیری در جریان نقدی است؟ الف) کاهش در جریان نقدی عملیاتی ب) افزایش در جریان نقدی عملیاتی (جریان نقدی ورودی) ج) کاهش در جریان نقدی سرمایه‌گذاری د) افزایش در جریان نقدی تأمین مالی

پاسخ صحیح: ب توضیح: استهلاک یک هزینه غیرنقدی است. در روش غیرمستقیم، برای محاسبه جریان نقدی واقعی، باید این هزینه که از سود کسر شده است، مجدداً اضافه شود.

29) سهام خزانه (Treasury Stock) به سهامی گفته می‌شود که: الف) توسط سهامداران عمده خریداری شده است. ب) اوراق قرضه تبدیل‌شده به سهام است. ج) سهام منتشرشده‌ای است که توسط خود شرکت بازخرید شده است. د) سهام متعلق به کارکنان شرکت است.

پاسخ صحیح: ج توضیح: سهام خزانه سهامی است که شرکت مجدداً از بازار خریداری کرده و معمولاً در دفاتر به عنوان کاهش در حقوق صاحبان سهام ثبت می‌شود.

30) سود حسابداری (Accounting Profit) معمولاً بر چه اساسی محاسبه می‌شود و چه ویژگی دارد؟ الف) بر اساس جریان نقد آزاد و دارای اقلام نقدی. ب) بر اساس تعهدات مالی و دارای اقلام غیرنقدی (مانند استهلاک). ج) فقط بر اساس فروش‌های نقدی و بدون لحاظ کردن هزینه‌ها. د) بر اساس ارزش بازار دارایی‌ها.

پاسخ صحیح: ب توضیح: سود حسابداری بر اساس اصول تعهدی و با لحاظ کردن اقلام غیرنقدی مانند استهلاک و ذخایر محاسبه می‌شود، در حالی که مدیریت مالی بر جریان‌های نقدی تمرکز دارد.